

skulle have gennemgaaet et Kursus enten paa en Realskole, en Højskole eller lignende, er der for mig ingen Tvivl om, at det i Virkeligheden vil blive et mere velhavende Hold, som vil komme til at søge Landbrugsskolerne, end det, der søger Højskolerne, hvor der ikke stilles Krav i den Retning.

Af disse Grunde vil jeg meget tilraade, at man strøg Bestemmelserne om Attesterne og saa i Stedet for forhøjede Aldersgrænsen for de Elever, der søge Understøttelse.

Til Lovforslaget om Statstilskud til Landbrugskursus har jeg ikke meget at bemærke. Jeg skal dog sige, at jeg synes, det er lovlig stramme Fordringer, man i § 1 stiller for, at Eleverne, de unge Mænd, skulle kunne komme ind paa de Læresteder, her foreslaas, idet man fordrer, at de først skulle have gennemgaaet et Kursus paa en Landbrugsskole. Jeg er i den Retning enig med det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), som talte forleden. I det hele blev jeg glædelig overrasket ved at høre det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds. Jeg fik en Følelse af, at det var Læreren, Skolemanden, der fik Overtaget over Socialdemokraten, idet han i det Tilfælde tog Troen fangen under Fornuftens Lydighed, og det kan jeg kun komplimentere ham for. Jeg er ogsaa enig med det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds i, at ved at forlange, at vedkommende først skal have gennemgaaet et Kursus paa Landbrugsskolen, vil man i Virkeligheden komme til at afskære en hel Del Folk fra at faa godt af Opholdet paa disse Steder, Folk, som i høj Grad kunne trænge dertil og have Udbytte deraf.

Naar en ung Karl og en ung Pige staa over for at skulle sætte Bo, saa er det ret almindeligt paa Landet, i alt Fald nu, at Pigen rejser ud og tager sig en Plads hos en dygtig Husmoder for at sætte sig ind i Husholdning, eller maaske tager hun et Kursus i Skræddersyning, kort sagt, hun søger Uddannelse til den Gerning, hun skal gaa ind til. Jeg tror, at Opholdet paa de Læresteder, her er foreslaaet, vil kunne blive noget ganske lignende for de unge Mænds Vedkommende. Jeg kunde tænke mig, at naar en ung Mand staaer over for at skulle sætte Bo, saa at hans Livsbane er ligesom afstukket, og han ønsker eller ved, at han om kort Tid kan komme i Besiddelse af en Husmandslod, vil han kunne have stort Udbytte af og

vil sikkert ogsaa i mange Tilfælde ønske og være glad ved at kunne en kort Tid faa Ophold paa disse Steder. Men siger man saa til ham: det kan du ikke, min Ven, du skal først paa en Landbrugsskole, saa er det en Bom, som spærrer Adgangen for ham.

Hvis man gik til at forandre det, maatte man ogsaa forandre Bestemmelsen om, hvem der skulde uddele disse Understøttelser, saa kunde det ikke blive Landbrugsskolernes Forstandere, men det kom man vel nok over. Jeg synes, man kunde rent midlertidigt lade Amtsraadene uddele dem, det vilde jeg foretrække for Amtsskoleraadene, eller ogsaa lade Landbrugsforeningerne tage sig af den Opgave. Hvis saa de Husmandsforeninger, der ere under Opsejling, virkelig komme frem og blive organiserede, saa vilde jeg ikke finde, at der kunde være det mindste til Hinder for, at Uddelingen af disse Understøttelser efterhaanden kom i disse Foreningers Hænder.

Dette er i Korthed det, jeg har at sige til de foreliggende Lovforslag. I Hovedsagen er jeg særdeles glad ved dem, og jeg er saavel den højtærede Kultusminister som den højtærede Landbrugsminister taknemmelig for, at de have forelagt dem. Jeg skal hermed anbefale dem til hurtig Fremme i Tinget.

K. Kristiansen: De Ændringer, der her søges indførte i de gældende Bestemmelser om Statstilskud til Højskolerne og Elevers Ophold paa disse, ere for de flestes Vedkommende Forbedringer, men der er dog enkelte Bestemmelser, jeg kunde ønske affattede paa anden Maade, og dem skal jeg kort omtale.

Naar der foreslaas at yde et noget større Statstilskud til Skolerne og 70,000 Kr. mere til uformuende Elever, der søge Skolerne, er det en ligefrem Følge af, at der nu er flere Skoler at understøtte, end da den gældende Lov blev givet, og Antallet af Elever er ogsaa forøget betydeligt i de 10 Aar, der ere gaaede, siden Højskoleloven blev vedtagen, idet det nu er over 2,000 Aarselever mod under 1,500 den Gang. Denne Stigning fremkommer ikke mindst ved, at flere og flere uformuende, unge Mænd søge at faa Del i de Goder, som kunne opnaas ved Opholdet paa en Højskole. Det er i og for sig meget glædeligt, men det nødvendiggør ogsaa et større Statstilskud til Hjælp for disse ubemidlede. Derfor finder jeg de foreslaaede Forhøjelser meget betimelige.